
Sivistyslautakunta

Aika 25.08.2026 klo 17:00 -

Paikka Kunnantalo, Aurora (KHH), 3 krs

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
84	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
85	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
86	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
87	Ponsiesitys Ehnroosin koulun väistöolosuhteiden kohentamisesta / tilannekatsaus	6
88	Perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman 2025-2026 toteutumisen arviointi	7
89	Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman 2025-2026 arviointi	9
90	Mäntsälän lukion opetussuunnitelmamuutokset	11
91	Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueiden hankekatsaus ajalta 1.1.-30.6.2026	13
92	Osavuosikatsaus 2 / 2026 Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue	15
93	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäännön päivitys	18
94	Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2025	20
95	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen henkilöstön koulutussuunnitelman 2026 seuranta	21
96	Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset	23
97	Ilmoitusasiat	24

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Virpiaro Matti	Puheenjohtaja
	Tamminen Liisa	Varapuheenjohtaja
	Manninen Katri	Jäsen
	Tuomisto Emmi	Jäsen
	Karttunen Osku	Jäsen
	Levón Satumaija	Jäsen
	Kuusela Petri	Jäsen
	Vainio Pirjo	Jäsen
	Virtanen Toni	Jäsen
	Väyrynen Jane	Nuorisovaltuuston edustaja
	Lampi Satu	Kunnanhallituksen edustaja
	Ahvo Timo	Esittelijä
	Tulkki Henna	Pöytäkirjanpitäjä
	Lipponen Marko	Asiantuntija

Sivistyslautakunta

25.08.2026

84

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 25.08.2026

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

25.08.2026

85

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 25.08.2026

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Emmi Tuomisto ja Osku Karttunen.

Päätös

Sivistyslautakunta

25.08.2026

86**Työjärjestyksen hyväksyminen**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

Hallintosäännön mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös

Sivistyslautakunta

25.08.2026

87**Ponsiesitys Ehnroosin koulun väistöolosuhteiden kohentamisesta / tilannekatsaus**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

175/00.01.05/2025

Kunnanvaltuusto hyväksyi 8.12.2025 keskusta-alueen kouluverkkoselvityksen yhteydessä ponnen, jossa edellytettiin selvitettäväksi, miten Myllymäen koulun alueen väistötiloissa opiskelevien oppilaiden olosuhteita voidaan parantaa siihen saakka, kunnes Ehnroosin koulun uudisrakentaminen valmistuu. Ponnen johdosta opetuspalvelut ja toimitilapalvelut asettivat keväällä 2026 työryhmän valmistelemaan toimenpiteitä väistötilaolosuhteiden kehittämiseksi.

Valmistelussa tunnistettiin muun muassa Ehnroosin päärakennuksen nykyistä laajempi hyödyntäminen alakoulun opetuksessa, väistötilojen kunnostaminen, opetuskalusteiden uusiminen, lisätilojen järjestäminen henkilöstölle ja opetuksen eriyttämiseen, sisäilmaolosuhteiden selvittäminen sekä piha- ja välituntialueiden kehittäminen. Osa suunnitelluista toimenpiteistä on jo toteutettu lukuvuoden 2026–2027 alkaessa.

Liitteessä 1 on Ehnroosin koulun rehtoreiden tarkempi kuvaus tähän mennessä toteututuista toimenpiteistä.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi, Ehnroosin koulun rehtori Seppo Mentula, sähköposti seppo.mentula(@)mantsala.fi, Ehnroosin koulun virka-apulaisrehtori Roni Vinnari, sähköposti roni.vinnari(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää merkitä Ehnroosin koulun väistöolosuhteiden kohentamisen tilannekatsauksen tiedoksi ja antaa katsauksen tiedoksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Päätös

Liite 1. Selvitys Ehnroosin koulun parakkioolosuhteiden parantamisesta

Sivistyslautakunta

25.08.2026

88**Perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman 2025-2026 toteutumisen arviointi**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

565/12.00.02/2026

Opetuksen järjestäjän ja koulun ylläpitäjän velvollisuus on seurata ja arvioida vuosittain koulujen tavoitteiden toteutumista. Arviointia on Mäntsälän kouluissa toteutettu lukuvuoden aikana ja sen päättyessä. Koulujen rehtorit ovat valmistelleet yksikkönsä lukuvuosisuunnitelmiin perustuvan arvioinnin. Arvioinnin perustana on sivistyslautakunnan 23.9.2025 § 88 hyväksymät opetussuunnitelmaan perustuvat perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmat.

Lukuvuoden 2025-2026 keskeiset toiminnalliset tavoitteet olivat lukutaitotyön aktivointi, turvallinen ja sujuva arki, osallistava yhteisöllisyys sekä vastuullinen, kehittävä vire. Koulujen lukuvuosisuunnitelman arvioinnit ovat liitteenä.

Lukutaitotyön aktivointi näkyi kaikissa perusopetuksen kouluissa selkeänä painopisteenä. Lukeminen on nivoutunut osaksi koulun arkea muun muassa yhteisten lukuhetkien, lukukampanjoiden, kirjasto- ja kirjastoautoyhteistyön, lukudiplomien, lukukerhojen sekä kielitietoisien opetuksen kautta. Koulujen arvioinneissa todetaan lukutaitotyön toteutuneen pääosin suunnitellusti, ja useissa kouluissa lukemisen näkyvyys arjessa on lisääntynyt aiempiin vuosiin verrattuna. Erityisesti yhteiset lukutapahtumat, lukutunnit ja lukuintoa vahvistaneet teemapäivät ovat tukeneet tavoitteiden saavuttamista.

Turvallisen ja sujuvan arjen osalta perusopetuksen kouluissa on vahvistettu hyvinvointi-, KiVa- ja turvallisuustyötä suunnitelmallisesti. Kiusaamisen ehkäisyyn, poissaolojen seurantaan, turvallisuuskävelyihin, välituntitoimintaan, vertaissovitteluun sekä yhteisölliseen oppilashuoltoon liittyvät toimintamallit ovat toteutuneet pääosin tavoitteiden mukaisesti. Arvioinneissa korostuvat turvallisuusosaamisen lisääminen, aktiivinen puuttuminen kiusaamistilanteisiin sekä oppilaiden hyvinvointia tukevat käytännöt. Joissakin kouluissa tunnistettiin myös kehittämistarpeita erityisesti KiVa-tuntien säännöllisessä toteutuksessa.

Osallistavan yhteisöllisyyden tavoitteet toteutuivat vahvasti perusopetuksessa. Oppilaskuntien toiminta, kummi- ja tukioppilastoiminta, yhteiset tapahtumat, oppilaiden osallistaminen koulun kehittämiseen sekä huoltajien osallistumismahdollisuudet vahvistivat yhteisöllisyyttä. Useissa arvioinneissa nostettiin esiin oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääntyminen, yhteisöllisten toimintatapojen vahvistuminen sekä myönteinen vaikutus koulun ilmapiiriin. Erityisesti yhtenäiskouluissa yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen on edennyt hyvin.

Vastuullisen ja kehittävän vireeseen liittyvät tavoitteet ovat toteutuneet perusopetuksen osalta etenkin oppimisen tuen uudistuksen käyttöönoton,

Sivistyslautakunta

25.08.2026

henkilöstön kouluttautumisen, toimintatapojen kehittämisen ja yhteisöllisen hyvinvointityön näkökulmista. Kouluissa on kehitetty käytänteitä saadun palautteen ja kyselytulosten pohjalta sekä vahvistettu henkilöstön osaamista uuden oppimisen tuen järjestelmän mukaisiin toimintatapoihin. Arvioinneissa korostuvat jatkuva kehittämisote, vastuullinen resurssien käyttö sekä henkilöstön sitoutuminen koulun toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Mäntsälän perusopetuksen koulujen lukuvuosisuunnitelmien 2025-2026 arvioinit -liite on lautakunnan käytettävissä sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi, opetuksen asiantuntija Leena Rättyä, sähköposti leena.rattya(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi perusopetuksen lukuvuoden 2025–2026 arvioinnit.

Päätös

Liite 1. Perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmien 2025-2026 koulukohtaiset arvioinnit (ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja)

Sivistyslautakunta

25.08.2026

89**Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman 2025-2026 arviointi**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

575/12.00.03/2026

Opetuksen järjestäjän ja koulun ylläpitäjän velvollisuus on seurata ja arvioida vuosittain koulujen tavoitteiden toteutumista. Arviointia on Mäntsälän kouluissa toteutettu lukuvuoden aikana ja sen päättyessä. Koulujen rehtorit ovat valmistelleet yksikkönsä lukuvuosisuunnitelmiin perustuvan arvioinnin. Arvioinnin perustana on sivistyslautakunnan 23.9.2025 § 89 hyväksymä opetussuunnitelmaan perustuva lukion lukuvuosisuunnitelma.

Lukuvuoden 2025-2026 keskeiset toiminnalliset tavoitteet olivat lukutaitotyön aktivointi, turvallinen ja sujuva arki, osallistava yhteisöllisyys sekä vastuullinen, kehittävä vire. Lukion lukuvuosisuunnitelman arviointi on liitteenä.

Mäntsälän lukiossa toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Luku- ja kirjoitustaidon merkitystä korostetaan elämän kaikissa vaiheissa monilla eri lukion opintojaksoilla. Lukiolla vietettiin myös lukutaitoviikkoa 20.-24.4.2026. Lukutaitoviikolla Mäntsälän lukio sai kirjastolta lainaan erilaisia sarjakuvateoksia, joita lukiolaiset saivat lainata.

Turvallista ja sujuvaa arkea on edistetty opiskelijoiden hyvinvointia tukevilla rakenteilla sekä yhteisöllisellä opiskeluhoitotyöllä. Osallistava yhteisöllisyys on vahvistunut opiskelijoiden aktiivisen osallistumisen, opiskelijakuntatoiminnan ja arvotyöskentelyn kautta. Vastuullinen ja kehittävä vire näkyy toimintakulttuurin jatkuvana arviointina, henkilöstön osaamisen kehittämisenä sekä opiskelijoiden osallistamisena lukion toiminnan kehittämiseen.

Kansainvälinen toiminta oli lukiossa hyvin aktiivista lukuvuonna 2025–2026. Erasmus-hanke mahdollisti opiskelijaryhmien vastavuoroiset vierailut Espanjaan ja Ranskaan. Lisäksi toteutui kaksi vastavuoroista pitkäkestoista yksilövaihtoa ranskalaisen koulun kanssa. Koululla vieraili opettajia Ranskasta ja Italiasta. Mäntsälän lukio haki onnistuneesti uutta Erasmus-rahoitusta, joka mahdollistaa Erasmus-hankkeiden jatkumisen.

Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman 2025-2026 arviointi -liite on lautakunnan käytettävissä sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Valmistelija

Lukion rehtori Henna Komi, sähköposti henna.komi(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Sivistyslautakunta

25.08.2026

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi Mäntsälän lukion lukuvuoden 2025–2026 arvioinnin.

Päätös

Liite 1. Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman 2025-2026 arviointi (ei verkkopulkinen, sisältää henkilötietoja)

Sivistyslautakunta

25.08.2026

90**Mäntsälän lukion opetussuunnitelmamuutokset**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

500/12.00.02/2026

Mäntsälän lukion opetussuunnitelma on vahvistettu kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksessa 11.5.2021 ja siihen tehdyt päivitykset on vahvistettu sivistyslautakunnan kokouksissa 9.11.2021, 23.5.2023, 22.8.2023, 18.6.2024 ja 10.6.2025.

Mäntsälän lukion opetussuunnitelmaan esitetään tehtäväksi seuraavat paikalliset muutokset:

Lisätään opetustarjontaan opintojaksot MU11 Musiikkiteknologia (1–2 op), YRIT01 Yrittäjyyden intro (1–2 op) ja OPOV01 Opiskelutaidot- ja valmiudet (2 op).

Musiikkiteknologian opintojakso on tarpeellinen lisä Mäntsälän lukion opetustarjontaan. Lukiolla on jatkuva tarve kouluttaa opiskelijoita musiikkiteknologian käyttöön ja hyödyntämiseen. Ylioppilasjuhlat ja vanhojen tanssit ovat yhteisiä tilaisuuksia, joissa opiskelijoiden työpanos on tärkeä lisä onnistuneiden juhlien toteuttamisessa ja musiikkiteknologia on monelle opiskelijalle luonteva tapa osallistua yhteiseen tekemiseen. Musiikkiteknologian osaamisen lisääminen mahdollistaa myös opiskelijalähtöisen kulttuuritoiminnan, mikä lisää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lukiolla.

Opintojakso YRIT01 eli Yrittäjyyden intro puolestaan mahdollistaa opiskelijoiden tutustumisen yrittäjyyteen yhtenä työelämävaihtoehtona. Opiskelija perehtyy yrittäjyyden merkitykseen yksilön, yhteiskunnan ja alueellisen elinvoiman näkökulmasta. YRIT01 on innostava ja motivoiva toiminnallinen kurssi yrittäjätoiminnan suunnitteluun ja ideointiin.

Opintojakso OPOV01 eli Opiskelutaidot ja -valmiudet on aiemmin sisällytynyt kokonaisuuteen TYOV01 eli Työelämä- ja opiskeluvalmiudet (1-8 op). Nyt OPOV01 halutaan irrottaa omaksi 2 op kokonaisuudeksi. Jokainen lukion aloittava opiskelija suorittaa OPOV01-opintojakson. Opintojakson tavoitteena on tukea opiskelijoita lukio-opintojen sujuvassa käynnistämisessä sekä opiskeluvalmiuksien vahvistamisessa. TYOV01-opintokokonaisuudesta voi edelleen saada maksimissaan 8 op.

Lisättyjen ja muutettujen opintojaksojen kuvaukset, sisällöt, tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja arviointi sekä suuntautumisvaihtoehdon yleinen kuvaus on esitetty liitteessä.

Valmistelija

Lukion rehtori Henna Komi, sähköposti henna.komi(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistyslautakunta

25.08.2026

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy lukion opetussuunnitelman muutokset liitteen 1 mukaisesti.

Päätös

Liite 1. Mäntsälän lukion opetussuunnitelmamuutokset

Sivistyslautakunta

25.08.2026

91

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueiden hankekatsaus ajalta 1.1.-30.6.2026

Sivistyslautakunta 25.08.2026

497/02.08.01/2026

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tulosalueilla on merkittävä määrä hankkeita. Hankerahoituksella valtio ohjaa rahoitusta tiettyihin tarpeisiin ja kohteisiin. Nämä hankkeiden kautta saadut valtionavustukset suunnataan yleisesti hallitusohjelman tavoitteisiin tai niihin kohteisiin, joihin kuntien yleiskatteellista valtionosuusrahoitusta ei ole suunnattu. Useiden aiempien hallituskausien aikana avustusrahoituksen taso on noussut, kun yleiskatteellisen valtionosuuden taso on pienentynyt. Viime vuosina hankkeiden kautta tulevan valtionavun määrä on vähentynyt. Avustusrahoitus ei ole pysyvää rahoitusta vaan avustukset ovat aina määräaikaista.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella on ollut käynnissä 1.1.-30.6.2026 vain yksi (1) hanke. Tämä perusopetuksen kanssa yhteinen KOTA 9 -hanke jatkuu vuoden 2027 loppuun asti. KOTA9 -hankkeeseen myönnetään avustusta vuodeksi kerrallaan sillä edellytyksellä, että eduskunta myöntää määrärahat jaettavaksi.

Varhaiskasvatuksen tulosalueelle kohdennettua valtionavustusta tälle hankkeelle oli myönnetty yhteensä 62 875 euroa, jonka lisäksi hankkeen omarahoitusosuus on 15 718 euroa. KOTA 9 -hankkeen kulut ovat olleet 1.1.-30.6.2025 ajalta 57 877 euroa, josta omarahoituksen osuus on ollut 11 477 euroa.

Opetuksen tulosalueella on ollut käynnissä 1.1.-30.6.2026 perusopetuksessa kolme (3) hanketta ja lukiolla yksi (1) hanke. Kesän aikana perusopetuksen Kerhotoiminnan tukemisen avustuskauti 2024 tuli päätökseensä 30.6. Kerhotoiminnalle on myönnetty uusi avustus toimikaudelle 2025, jonka käyttö aloitetaan vasta tulevana syksynä. Lukion ainoa käynnissä ollut Erasmus+ hanke *Uskomuksista kokemuksiin - kieliä ja kulttuuria ympäristöä unohtamatta* tuli päätökseensä alkukeväästä 2026.

Valtionavustusta näille käynnissä oleville hankkeille on myönnetty yhteensä 247 831 euroa, josta perusopetuksen hankkeiden osuus on 203 565 euroa ja lukion hankkeen osuus 44 266 euroa. Hankkeiden kulut 1.1.-30.6.2026 väliseltä ajalta ovat olleet perusopetuksen osalta 151 447 euroa, josta omarahoitusosuus on ollut 32 449 euroa. Lukion osalta hankkeen kulut ovat olleet 16 413 euroa, josta omarahoitusosuus on ollut 0 euroa. Hankkeiden omarahoitusosuudet vaihtelevat 0-30 prosentin välillä. Koko Opetuspalveluiden tulosalueen hankkeiden kulut 1.1.-30.6.2026 väliseltä ajalta ovat olleet yhteensä 167 860 euroa, josta omarahoituksen osuus on ollut 32 449 euroa.

Perinteisen hankerahoituksen lisäksi perusopetukseen on myönnetty kohdennettua valtionavustusta suomea tai ruotsia toisena kielenä puhuvien

Sivistyslautakunta

25.08.2026

opetukseen ja muuhun opetuksen tukeen yhteensä 57 279 euroa. Tätä kyseistä kohdennettua avustusta on mahdollista hakea vuodeksi kerrallaan olettaen, että eduskunta hyväksyy määrärahan valtion talousarvioon.

Valtionavustushankkeet myönnetään normaalisti usealle vuodelle, joka aiheuttaa hankerahoituksen käytölle ja seurannalle haasteita. Hankerahoitukset on koottu liitteeseen, jossa näkyvät kaikki palvelualueella käynnissä olevat valtionavustuksia saaneet hankkeet ja niiden rahoituksen jakautuminen eri talousarviovuosille.

Valmistelija

Hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti [atte.tikkanen\(@\)mantsala.fi](mailto:atte.tikkanen(@)mantsala.fi), pedagoginen tv-t-asiantuntija Jaana Palviainen, sähköposti [jaana.palviainen\(@\)mantsala.fi](mailto:jaana.palviainen(@)mantsala.fi), varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina Korhonen, sähköposti [tiina.korhonen\(@\)mantsala.fi](mailto:tiina.korhonen(@)mantsala.fi), lukion rehtori Henna Komi, sähköposti [henna.komi\(@\)mantsala.fi](mailto:henna.komi(@)mantsala.fi)

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi varhaiskasvatuksen ja opetuksen tulosalueiden hankekatsauksen ajalta 1.1.-30.6.2026.

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen hankekatsaus ajalta 1.1.-30.6.2026 / varhaiskasvatus ja opetus

Sivistyslautakunta

25.08.2026

92**Osavuositarkastus 2 / 2026 Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

269/02.01.00/2025

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan osavuositarkastuksen 2/2026 tilinpäätösennuste laaditaan 30.6.2026 toteutumatietojen pohjalta.

Osavuositarkastuksessa esitetään

- toimialatarkastus,
- talousarvion toteutuminen, keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan taloudellisten tuottojen ja kulujen määriin,
- toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat,
- ennuste,
- osavuositarkastuksessa esitettävät talousarviomuutokset sekä
- investointien toteutuma, poikkeamat ja ennuste.

Osavuositarkastuksen pääpaino on merkittävien poikkeamien ennakkoinnissa ja niihin varautumisessa tilinpäätöstä ajatellen.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden ensimmäisessä osavuositarkastuksessa toimeenpantiin kunnanhallituksen päätös talousarvion 2026 muuttamisesta.

Hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta hyväksyivät ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä vain sivistys- ja hyvinvointipalveluita koskevan talousarviomuutoksen kokonaissumman -915 000 euroa jaettuna tulosalueille kunnan talousosaston valmistelun mukaisesti.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakate oli kesäkuun lopussa -29,6 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen nähden on +0,63 milj. euroa (2,1 % lasku). Toimintatuottoja on kertynyt 1,6 milj. euroa ja toimintakuluja 31,2 milj. euroa. Henkilöstömenot -17,1 milj. euroa (tot. 55,0 %) ovat kasvaneet edelliseen vuoteen vastaavaan ajankohtaan verrattuna -0,78 milj. euroa (4,8 %).

Tulosalueiden osalta toimintakatteen toteutumat 30.6.2026 tilanteessa olivat seuraavat: sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset 57,4 %, opetuspalvelut 51,6 %, varhaiskasvatuspalvelut 53,3 % ja elinikäinen oppiminen 56,7 %.

Kokonaisuuden osalta palvelualueen talous näyttää toteutuvan osavuositarkastus II/2026:n perusteella muutetun talousarvion mukaisesti. Palvelualueen talouden ennustetta tarkennetaan osavuositarkastuksen III/2026 yhteydessä, jonka yhteydessä tehdään tarvittavat talousarviomuutokset.

Osavuositarkastuksen yhteydessä esitetään yhtä palvelualueen sisäistä rahansiirtoa: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteisten tulosalueelta esitetään

Sivistyslautakunta

25.08.2026

siirrettäväksi Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle henkilöstökustannuksia. Siirrettävä henkilöstökulu yhteensä 16 000 euroa.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin vuositavoitteet etenivät suunnitellusti. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa. Suunnitelman toimeenpano on käynnistynyt. Hyvinvointipalvelut on osallistunut kirjaston tarveselvityksen valmisteluun ja valmistelu etenee aikataulussa.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueella pätevän henkilöstön rekrytointia tavoitetta on viety eteenpäin, mutta tavoitetta ei ole saavutettu suunnitellusti.

Sivistyksen yhteiset on edistänyt kunnanvaltuuston nähden sitovan tavoitteen Unicefin Lapsiystävällinen kuntamalliin pääsyä. Unicefin kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta Lapsiystävällinen kuntamallia koskevaa valtuuston hyväksymää vuositavoitetta esitetään muutettavaksi kolmannessa osavuositarkastuksessa.

Opetuspalvelut on osallistunut Ehnroosin koulun tarveselvityksen valmisteluun ja tarveselvitys valmistui kesäkuussa 2026.

Muilta osin vuoden 2027 lautakuntiin nähden sitovat talousarvion tavoitteet etenevät pääosin suunnitellusti palvelualueella.

Alla olevassa taulukossa esitetään sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen investointien toteumat 30.6.2026 tilanteessa.

Investoinnit	Kustannus arvio ja muutokset	TA 2026	TA muutokset 2025	TA muutosten jälkeen	Toteutus 31.6.2026	Poikkeus	Ennuste
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta							
Irtain omaisuus							
Tilojen kalustaminen							
Opetussuunnitelman mukainen kalustaminen	Menot	-25 000		-25 000		-25 000	-25 000
Opetusvälineistön uudistaminen		-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Monitoimitalon kuntosali, painoharjoittelulaitteet		-60 000		-60 000		-60 000	-60 000
Kansalaisopiston opetuskaluston uusiminen		-15 000		-15 000	-8 020	-6 980	-15 000
Aineeton käyttöomaisuus							
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	Menot	-130 000		-130 000	-8 020	-121 980	-130 000
	Tulot						
	N Netto	-130 000		-130 000	-8 020	-121 980	-130 000

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi

Sivistyslautakunta

25.08.2026

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen osavuosisikatsauksen 2/2026.

Sivistyslautakunta päättää, että elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle siirretään 16 000 euroa ja samansuuruinen määrärahan vähennys tehdään sivistyksen yhteiset -tulosalueen henkilöstömenoista.

Päätös

Liite 1. Osavuosisikatsaus 2/2026 Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2026

Sivistyslautakunta

25.08.2026

93**Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäännön päivitys**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

458/00.01.01/2026

Mäntsälän kunnan hallintosäännön (8.12.2025) mukaan Mäntsälän kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty. Mikäli palvelualuejohtaja tai tulosalueen tai tulosyksikön päällikkö siirtää hallintosääntöön kirjattua päätösvaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, tulee päätösvallan siirtäminen kirjata toimielimen toimintasääntöön ja kunnan asianhallintajärjestelmään.

Mäntsälän kunnan hallintosäännön 8.12.2025 mukaan sivistyslautakunta päättää palvelualueella opetuksesta ja varhaiskasvatuksesta tulosalueella, ja hyvinvointilautakunta päättää elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle kuuluvista asioista. Toimintasääntö on päivitetty syksyllä 2025 hyvinvointilautakunnan kokouksessa 18.8.2025 § 48 ja sivistyslautakunnan kokouksessa 26.8.2025 § 69.

Hyvinvointilautakunta on käsitellyt liitteenä 1 olevaa toimintasääntöä kokouksessaan 18.8.2026 § 58 päätösvaltaansa kuuluvilta osin.

Toimintasääntömuutokset liittyvät muutokset johtuvat lainsäädäntömuutoksista opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueilla. Lisäksi toimivaltaa delegoidaan palvelualuejohtajalta tulosaluepäälliköille.

Toimintasääntöön 1.9.2025 esitetään tehtäväksi sivistyslautakunnan alaisen toiminnan osalta 1.9.2026 alkaen seuraavat lisäykset ja muutokset:

- Kohta 2.1. Sivistyslautakunta päättää lainsäädäntömuutoksen mukaisesti paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman tarkennuksista.
- Kohta 6.2. Opetuspäällikön toimivaltaan tarkennetaan oppilaiden ulkomaille suuntautuvien leirikoulujen ja opintoretkien päätösvallasta sekä lisätään toimivalta päättää opetushenkilsötön ulkomaille suuntautuvista koulutus- ja muista työmatkoista. Lisäksi opetuspäällikön toimivaltaan lisätään koulumatkapäätökset erityistilanteissa ja opetuspalveluiden tulosaluetta koskevien hanke- ja projektiryhmien nimeäminen.
- Kohta 6.3. Oppimisen tuen erityisasiantuntijan nimike on muutettu opetuksen erityisasiantuntijaksi. Toimivalta liittyen varhennetun oppivelvollisuuden aloittamiseen on siirretty lapsen hyvinvoinnin ja tuen asiantuntijalle. Termi pidennetty oppivelvollisuus on vanhentuneena poistettu lakiuudistuksen vuoksi.
- Kohta 6.3. Lukion rehtorin toimivaltaa on tarkennettu ja päivitetty nykyistä tarvetta vastaavaksi. Toimivaltaan on lisätty päättää opiskelijoiden oikeudesta osallistua ylioppilastutkintoon ja

Sivistyslautakunta

25.08.2026

osallistumisoikeuden epäämisestä Ylioppilastutkintolain mukaisesti. Poissaolojen kirjausta on tarkennettu.

- Kohta 6.7. Perusopetuksen rehtorin päätösvaltaa koskien poissaolojen kirjausta on tarkennettu.
- Kohta 6.8. Varhaiskasvatuspäällikön toimivaltaan on lisätty maksumääräyksen antaminen mäntsäläläiselle toiselle paikkakunnalle sijoitetulle lapselle. Lisäksi toimivaltaan on lisätty varhaiskasvatuksen tulosaluetta koskevien hanke- ja projektiryhmien nimeäminen ja varhaiskasvatuksen tulosalueen henkilöstön ulkomaille suuntautuvista koulutus- ja työmatkoista päättäminen.
- Kohta 6.9. Varhaiskasvatuksen asiantuntijan toimivaltaa liittyen yksityisen hoidon tuen kuntalisän myöntämiseen on tarkennettu. Lisäksi on tarkennettu kirjausta liittyen vastuuseen liittyen Lupa- ja valvontavirastolle annettaiden tarkastuskertomusten ja päätösten ilmoittamisesta.
- Kohta 6.12. Lapsen hyvinvoinnin ja tuen asiantuntijan toimivaltaa on ajantasaistettu vastaamaan lainsäädäntöä.

Toimivaltaan tehtävät muutokset toimintasäännössä on havainnollistettu lautakunnalle oheismateriaalina. Toimintasääntöesitys on liitteenä.

Valmistelija

Hallintoasiantuntija Henna Tulkki, sähköposti henna.tulkki(@)mantsala.fi, hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti atte.tikkanen(@)mantsala.fi, sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäännön päivityksen sivistyslautakunnan toimivaltaan kuuluvilta osin liitteen 1 mukaisesti.

Sivistyslautakunta myöntää oikeuden tehdä toimintasääntöön toimivaltaansa kuuluvilta osin vähäisiä teknisiä korjauksia.

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntö 1.9.2026

Sivistyslautakunta

25.08.2026

94**Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2025**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

7/00.02.05/2026

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta muodostaa lakisääteisen arviointikertomuksen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen 25.5.2026 § 31. Tarkastuslautakunta esitti arviointikertomuksessa havaintoja palvelualueiden toiminnasta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Kunnahallitus on 15.6.2026 § 111 pyytänyt palvelualueita toimittamaan vastineet arviointikertomuksen havaintoihin 7.9.2026 mennessä.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen johtoryhmä on valmistellut vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen. Vastineet on kirjattu liitteeseen 1.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteessä 1 esitetyn vastineen tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen toimivaltaansa kuuluvilta osin ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen

Sivistyslautakunta

25.08.2026

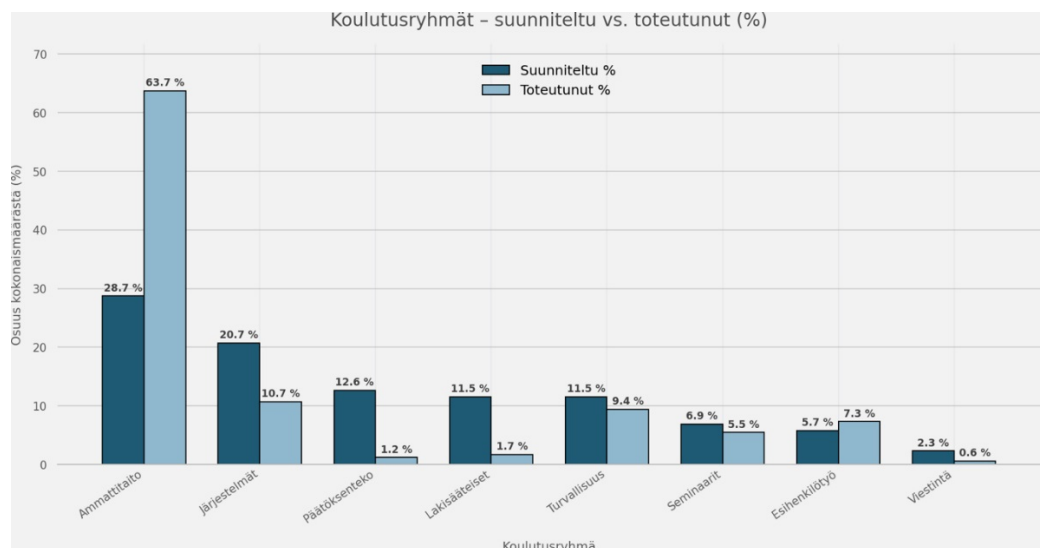
95

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen henkilöstön koulutussuunnitelman 2026 seuranta

Sivistyslautakunta 25.08.2026

978/01.03.00/2025

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen henkilöstön kevään 2026 koulutusten toteuman perusteella koulustoiminta on kehittynyt edellistä vuotta suunnitelmalliseksi. Toteuma on hyvin linjassa koulutussuunnitelman painopisteiden kanssa ja toteuttaa painopisteitä erityisesti turvallisuuden, lakisääteisten koulutusten, digitalisaation sekä pedagogisen kehittämisen osalta. Ammattitaidon vahvistamisen osuus toteutumassa on selvästi suurempi kuin suunnitelmassa, joka selittyy osaamistarpeeseen perustuvan koulutussuunnittelun puutteella.

Syksyn 2026 koulutussuunnitelmassa korostuvat järjestelmäkoulutukset, lakisääteiset koulutukset, turvallisuus sekä päätöksentekoon ja osallisuuteen liittyvät koulutukset. Viestintään liittyvän koulutuksen osuus jää syksyn aineistossa suhteellisesti pienemmäksi kuin koulutussuunnitelmassa. Tekoäly näkyy suunnitelmaan kirjattujen järjestelmäkoulutusten ryhmässä strategisena painopisteenä.

Kokonaisuutena tarkastellen vuoden 2026 koulustoiminnan painopiste on siirtynyt vuodesta 2025 suunnitelmatasolta käytännön työssä tarvittavan, operatiivisen osaamisen vahvistamiseen.

Kehittämiskohteena koulutussuunnittelussa on jatkossa ammattitaidon ylläpitoon ja substanssiosaamiseen liittyvien koulutusten suunnitteluun

Sivistyslautakunta

25.08.2026

tarkentaminen. Koulutusten tulisi vastata kysymykseen, mitä osaamista haluamme vahvistaa.

Koulutustyöryhmä jatkaa koulutussuunnittelun ja seurannan kehittämistä. Tavoitteena on, että kunnan henkilöstöjärjestelmähankinnoissa huomioitaisiin palvelualueen koulutussuunnittelun ja seurannan tarpeet.

Valmistelija

Hallintoasiantuntija Henna Tulkki, sähköposti [henna.tulkki\(@\)mantsala.fi](mailto:henna.tulkki(@)mantsala.fi)

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen koulutussuunnitelman seurannan vuoden 2026 alkupuoliskolla.

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen henkilöstön koulutussuunnitelma 2026

Sivistyslautakunta

25.08.2026

96**Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

Toimielimen tiedoksi on tuotu oheismateriaalina otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset hallintosäännön mukaisesti.

Päätösehdotus

Toimielin päättää, ettei se käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta sen tiedoksi tuotuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Sivistyslautakunta

25.08.2026

97**Ilmoitusasiat**

Sivistyslautakunta 25.08.2026

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- Valtiovarainministeriön päätös 25.6.2026 kunnan peruspalvelujen muutoksesta vuodelle 2026 (VN/35064/2025) ja maksuerittely-liite 25.6.2026
- Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 3.8.2026 opetus- ja kulttuuritointa varten kunnille myönnettävästä valtionosuudesta sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnettävästä rahoituksesta vuodelle 2026 (VN/38436/2025) ja liite Raportti VOP6OS26 (14.8.2026)
- Mäntsälän kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman lv. 2026–2027 toteutuksen suunnitelma syksy 2026
- Kuntakehityslautakunnan pöytäkirjaote 10.6.2026 § 77 Kutsupohjainen joukkoliikenne -selvitystyö ja jatkolinjaukset ja vastine 10.6.2026
- Lapsi- ja perheasiainneuvoston muistutus 11.8.2026 asiassa vesiliikuntakeskuksen asemakaavan 289 muutosehdotus
- Lapsi- ja perheasiainneuvoston muistutus 11.8.2026 Kaunismäen korttelin 1200 asemakaavan 234 muutosehdotus
- Unicef Lapsiystävällinen kunta kirje kunnanhallitukselle 12.8.2026
- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 17.8.2026 Hyökännummen koulun luokkien 5–6 opintoretki Kellokosken urheilukentälle 24.8.2026
- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 19.8.2026 Hyökännummen koulun luokkien 6 AB leirikoulu Piispan leirikeskuksessa 25.-28.8.2026

Sivistysjohtajan tiedostusasiat:

- Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen kuntastrategian ja toiminnan seurantamalli
- Kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan vierailu Tuusulan kunnan Rykmentinpuiston koulussa 17.8.2026
- Unicefin lapsiystävällinen kuntamalli

Päätösehdotus

Toimielin merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös